

Pamětní kniha
obce Ždánic
1922

PAMĚTNÍ KNIHA

OBCE ŽDÁNIC

1922.

Dějiny obce Vrdánice

Vrdánice byly rodinným sídlem vládky ze Vrdánic. Nejstarší z toho rodu byl Vaněk ze Vrdánic, který roku 1339 prodal Vrdánice s kostelem ¹² Mornatovi opatu kláštera opatovického za 65 kop grošů. Při klášteře zůstaly Vrdánice až do jeho zborění od Husitů, načež byly různými majiteliu zapísovány až roku 1823. Spojeny byly se zbořím Pardubickým. Pověst praví, že Vrdánice stávaly dříve na rybníku Oplatil. Pověst ta ježt mylná. Rybník Oplatil byl zaveden roku 1497. Vesnice Vrdánice byla již ve 14. století.

Jan z Vrdánic:

Jan z Vrdánic byl mistrem v tradici Lábe.

Nicck z Vrdánic byl patronem fary ve Starém Bukeštině.

Jan z Vrdánic podepsal protest proti upáčení mistra Jana Husa roku 1415.

Mikš z Vrdánic byl pokněn k soudu od Jana Pardusa z Grahořovic roku 1465.

Na počátku 16. století Čermišovi ze Vrdánic měli zboží šosovní a zrušské na chrudimsku.

Jiří Vaněk Vrdánský byl hřbitvanem v Pardubickém roku 1548.

Bývalá ložnice paní ze Žďávic stávala snad
tam, kde jest nyní prostárná vyvýšená plocha
nazvána „Na sklopičích“, ze které zřívá úděl! močy
byla přivita ke stábi dvora panského ve Žďávi-
cích. Posud se tam nalekají kámen a vitky
elobí pálené, štřípký hlíněné, kosti, škváry ze
železná rudy i hluboko zarážené piloty. Nalezeno
zde byla roku 1875 železných a cizích mincí ze 16. a
17. století pod povrchním na kraji lesa, kde dříví
voda stávala a síce vykopáno zde 200 grošů pra-
žských a dob Vladislava II. (1378-1419), a roku 1881
nalezena zde nádobka hlíněná 75 cm hluboko
vzemi zakopaná s 180 groši pražskými z času
krále Vladislava II. (1471-1516)

Na těch místech býval rybník (platil
panem Vilémem z Peruštiny roku 1495-1502.
zalévající a zavodňující,

Ruak vladyslavský ze Žďávic byl s ko-
houtem pod stromem, který vidíme ve zámku a
vředním rozětku obce Žďávic.

Dvůr Žďávic starý byl zrušen roku 1777.
a z pozemků jeho vznikly Nové Žďávice a síce
12 usedlostí po 45 měřících polí. Jsou to čís. d. 37
38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47 a 48.

Stará dvorská brána stojí mezi čís. d. 44. a
č. d. 43. Druhá stará dvorská brána stávala mezi
č. d. 38. a č. d. 46. Byla sbořena a staviva a ul
byla upotřebena na stavbu č. d. 42.

Roku 1350. byly řádauice farou, oradou. V 16. stol. byla řádauice fara obsazena řusity, a duchovními pod obojí. V 17. stol. je náhrobek kámen na řebitově předepsaný na řadu při vchodu na věž s tímto nápisem: Joan Melu alias lupus pastor řádauiceusis 1590 s. j. český. Joan Melu, zvaný Vlk, pastor řádauický 1590. Tjto kámen jest uchován ve řádauicím kostele před oltářem sv. Anny, kde na jeho hrobě býval náhrobek kámen, jenž byl při opravě kostela odstraněn.

Od roku 1677. byl řádauický kostel filiálkou kostela vnickéhd. V těch dob má ještě voická část luk fary řádauické.

Roku 1837. dostala zase fara řádauice samostatnou duchovní správu lokali.

Od roku 1861. jest řádauicím kostel zase farou kostelou.

Skola ve řádauicích

První písemná kniha fary řádauicím byla již roku 1350. ve řádauicích škole. Nebylo slavné budovy školní a vyučování lidí na různých místech nejvíce pak v hospodářském stavu na farě.

Roku 1446. zřizena byla filiální škola.

Do r. 1492. bývala škola v chalupě č. d. 4. jež stála na místě řusic obecni školky u řusic.

Roku 1492. postavena nákladem řehnutí řevně škola právě tam kde nyní škola č. d. 33. stojí.

Měla jednu učitelku pro vyučování a stromy byt pro učitel.

- Roku 1864. měla býti škola uzavřena pro sešlost
budov. První třída byla v obou kovárně č. d. 3. a
druhá třída u J. J. Pauchánku č. d. 74. (u Petříčce)
- Roku 1868. přestavena nová škola do dvou tříd s jednou
třídou rezervou. Stavba ta stála 8.956 zl 36 kr.
- Roku 1879. od 1. ledna byla škola trojtřídní.
- Roku 1884. od 1. ledna byla škola čtyřtřídní. První třída
byla u Petříčce č. d. 7.
- R. 1892. byla přístavba II. a III. třídy za 6.300 zl. Následně
roku od 1. září byla škola pětitřídní.
- R. 1912. odškolila se obec Křánice od Křdánic.
- R. 1920. od 1. září škola čtyřtřídní pro úbytek počtu žactva.

Ridici učitelé v Křdánicích.

<u>Vosáhlo Jan</u>	od 1776	do 1821	
<u>Vosáhlo Jan uje</u>	" 1821	" 1855	Býl starostou ob. Křánic.
<u>Josef František</u>	" 1854	" 1874	
<u>Dosulek Jan</u>	" 1875	" 1889	
<u>Pilip Tomáš</u>	" 1890	" 1902	
<u>Vojáček Josef</u>	" 1902	" 1918	
<u>Pragerka František</u>	" 1918	" 1927	
<u>Jitka František</u>	" 1927	" 1949	

Starostové ve Vědavičích.

R. 1613 Mikuláš Humst, rychtář.

Zamecný zlatb, materajev se mzei ríci a stěchru kotelu
ma' nápis „Litha Pauc 1613 v pravú lejdeno pro Svate' trojici
zlatb lomny' jert položen zov upravec' církevního v by ^{stary} rary
L. Witta Kunulského a Mikuláše Humsta rychtarů,
Václava Duchace a Matije Řepce Kostelníků

„ 1833-1844 Sira 'Fii', č. d. 34. rychtář

„ 1844-1849 Čerušorský 'Jan', č. d. 12. rychtář

„ 1849 byly Starí i Noví Vědavič spojeny v samostatnou kámarbu
ni obec.

„ 1849-1853 Vosaklo 'Jan', č. d. 33. písaří učitel

„ 1853-1858 Sira 'Jok', č. d. 34. Vystěhoval se do Chorvatska.

„ 1858-1864 'Jirůsky' 'Frant.', č. d. 2.

„ 1864-1892 Čerušorský 'Frant.', č. d. 12 a potom č. d. 11 a 54. Byl starostou
27 roků.

„ 1892-1899 Drahobeka 'Václav', č. d. 9. rodák z Mělie.

„ 1899-1900 Čerušorský 'Frant.', č. d. 4. zástupce starosty

„ 1900-1909 'Jirůska' 'Frant.', č. d. 14.

„ 1909-1916 'Euglich' 'Frant.', č. d. 30.

„ 1916-1918 'Krejca' 'Jozef', č. d. 38.

„ 1918-1919 'Kocháňko' 'Jozef', č. d. 57. zástupce starosty

„ 1919-1923 'Hrdý' 'Frant.', č. d. 106.

„ 1923-1927 'Skala' 'Frant.', č. d.

„ 1927-1931 'Prokš' 'Jaroslav', č. d. 58.

„ 1931-1940 'Nosyka' 'František', č. d. 45.

Pamětní kniha
obce Ždánic
1922

